

Metakognitivni trening (MKT)

MKT 2 A – Prebrzo zaključivanje I

© Moritz, Woodward & Brankovic (9|22)

www.uke.de/mct

Korišćenje upotrebljenih slika u ovoj prezentaciji ljubazno su nam odobrili umetnici odnosno nosioci autorskih prava. Za detalje (umetnik, naslov slike) videti na kraju ove prezentacije.

Prebrzo zaključivanje

- Često donosimo zaključke na osnovu veoma složenih informacija u našoj okolini.

Prebrzo zaključivanje

- Često donosimo zaključke na osnovu veoma složenih informacija u našoj okolini.
- Ponekad izvlačimo zaključke bez 100%-nih dokaza.

Prebrzo zaključivanje

- Često donosimo zaključke na osnovu veoma složenih informacija u našoj okolini.
- Ponekad izvlačimo zaključke bez 100%-nih dokaza.
- U našem presuđivanju trebalo bi da težimo nekoj *sredini* između:

Prebrzo zaključivanje

- Često donosimo zaključke na osnovu veoma složenih informacija u našoj okolini.
- Ponekad izvlačimo zaključke bez 100%-nih dokaza.
- U našem presuđivanju trebalo bi da težimo nekoj *sredini* između:
 - veoma brze odluke (**rizik**: pogrešna ili loša odluka)
 - i

Prebrzo zaključivanje

- Često donosimo zaključke na osnovu veoma složenih informacija u našoj okolini.
- Ponekad izvlačimo zaključke bez 100%-nih dokaza.
- U našem presuđivanju trebalo bi da težimo nekoj *sredini* između:
 - veoma brze odluke (**rizik**: pogrešna ili loša odluka)
i
 - preterane tačnosti (**nedostatak**: veliki gubitak vremena).

Zaključivanje bez 100%-nih dokaza

Događaj	Moguće objašnjenje	Opravdano?
Dim prodire iz jednog stana.	Požar?	??? – Šta biste učinili?
Čovek mrmlja.	Pijan?	???

Zaključivanje bez 100%-nih dokaza

Događaj	Moguće objašnjenje	Opravdano?
Dim prodire iz jednog stana.	Požar?	<p>Verovatno – Poslovice: “Gde ima dima, ima i vatre!”</p> <p>Rezonovanje vatrogasne službe: Propust da se deluje može imati teže posledice od lažne uzbune.</p>
Čovek mrmlja.	Pijan?	???

Zaključivanje bez 100%-nih dokaza

Događaj	Moguće objašnjenje	Opravdano?
Dim prodire iz jednog stana.	Požar?	<p>Verovatno – Poslovice: “Gde ima dima, ima i vatre!”</p> <p>Rezonovanje vatrogasne službe: Propust da se deluje može imati teže posledice od lažne uzbune.</p>
Čovek mrmlja.	Pijan?	<p>Moguće – Postoji niz drugih mogućih objašnjenja (demencija, moždani udar itd.). Ako se ne razmotre druge mogućnosti, možemo se ogrešiti o tu osobu.</p>

Prebrzo zaključivanje “na delu”

Oblast	Primer
Politika	???
Medicina	???

Prebrzo zaključivanje “na delu”

Oblast	Primer
Politika	<p>Ljudi često prebrzo donose zaključke kada čuju za neki zločin u medijima. U zavisnosti od svog političkog stava, napadaču se brzo mogu pripisati određeni motivi.</p> <p>Primjer: Počinilac i žrtva su različite rase ili vjere. Mnogi ljudi vjeruju da je rasizam ili ekstremizam glavni motiv takvog zločina.</p> <p>Ponekad se to može pokazati tačnim. Međutim, u javnoj raspravi se takve pretpostavke često donose prebrzo i rijetko se razmatraju alternativni stavovi.</p>
Medicina	???

Prebrzo zaključivanje “na delu”

Oblast	Primer
Politika	<p>Ljudi često prebrzo donose zaključke kada čuju za neki zločin u medijima. U zavisnosti od svog političkog stava, napadaču se brzo mogu pripisati određeni motivi.</p> <p>Primjer: Počinilac i žrtva su različite rase ili vjere. Mnogi ljudi vjeruju da je rasizam ili ekstremizam glavni motiv takvog zločina.</p> <p>Ponekad se to može pokazati tačnim. Međutim, u javnoj raspravi se takve pretpostavke često donose prebrzo i rijetko se razmatraju alternativni stavovi.</p>
Medicina	<p>Jedan jedini simptom → dijagnoza?</p> <p>Jedan jedini epileptični napad ponekad se pogrešno dijagnostikuje kao epilepsija. Epi-napadi se takođe javljaju tokom naglo uspostavljene apstinencije od uzimanja alkohola ili kod visoke telesne temperature (groznice).</p> <p>Sa druge strane, neka oboljenja se previde zbog preranog odustajanja od dijagnostičkih pretraga (npr. rak).</p>

Prebrzo zaključivanje “na delu”

- moderne legende -

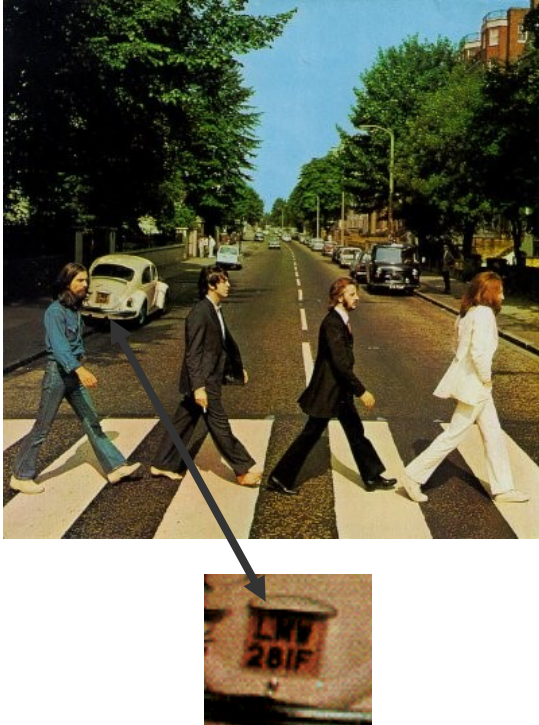
(za drugi primer videti kraj prezentacije)

Legenda	Za & protiv	“Dokaz”
<p>Pol Makartni (Bitlsi) poginuo je 1966. god. nesrećnim slučajem pa je zamenjen dvojnikom.</p>	<p>Za: ???</p> <p>Protiv: ???</p>	

Prebrzo zaključivanje “na delu”

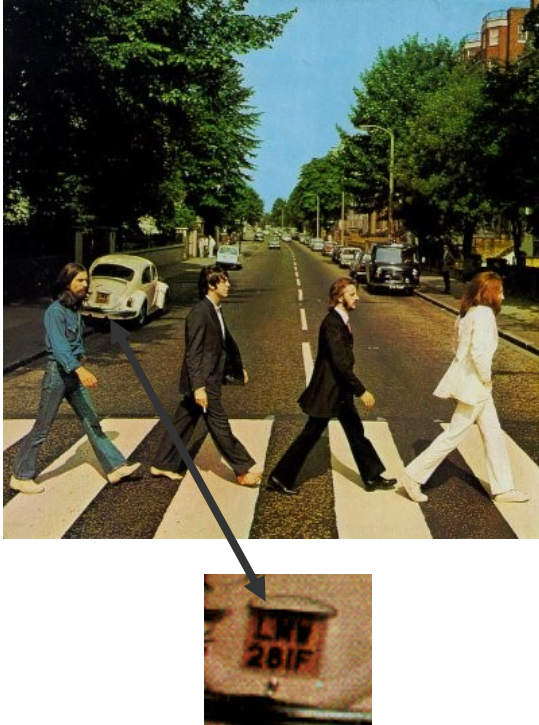
- moderne legende -

Legenda	Za & protiv	“Dokaz”
<p>Pol Makartni (Bitlsi) poginuo je 1966. god. nesrećnim slučajem pa je zamenjen dvojnikom.</p>	<p>Za: navodno više od 70 skrivenih dokaza, neki na omotu ploče “Abbey Road” (vidi desno):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pol hoda bos i mrtvački je bled. • Pol je levoruk, a drži cigaretu u desnoj ruci! • Registracija “LMW” (vidi strelicu) stoji za “Linda McCartney Weeping” (Linda Makartni žali). • Dalje, njegovo sviranje bas gitare se od 1966. god. promenilo. <p>Protiv: ???</p>	

Prebrzo zaključivanje “na delu”

- moderne legende -

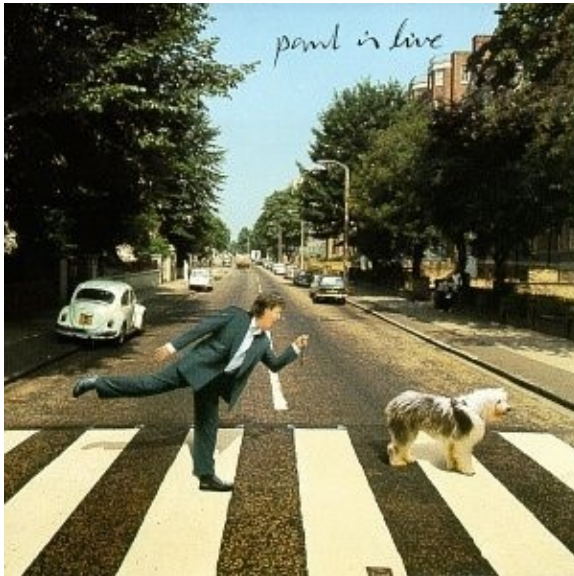
Legenda	Za & protiv	“Dokaz”
<p>Pol Makartni (Bitlsi) poginuo je 1966. god. nesrećnim slučajem pa je zamenjen dvojnikom.</p>	<p>Za: navodno više od 70 skrivenih dokaza, neki na omotu ploče “Abbey Road” (vidi desno):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pol hoda bos i mrtvački je bled. • Pol je levoruk, a drži cigaretu u desnoj ruci! • Registracija “LMW” (vidi strelicu) stoji za “Linda McCartney Weeping” (Linda Makartni žali). • Dalje, njegovo sviranje bas gitare se od 1966. god. promenilo. <p>Protiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isti izgled i glas. • Dokazi su vrlo iskonstruisani. LMW može značiti bilo što. • Poreklo: legenda je nastala 1969. kao dobro smišljena novinarska prevara. 	

Prebrzo zaključivanje “na delu”

- moderne legende -

Da li je Pol Makartni zamenjen dvojnikom?

Makartnijev šaljivi odgovor na glasine o njegovoj smrti: solo album pod naslovom “Paul is live” (Pol je živ). Uočite kako je omot albuma sličan onom na ploči “Abbey road”.

Ne!

Kako nastaju ovakve teorije zavere?

???

Kako nastaju ovakve teorije zavere?

- One su često uzbudljivije od stvarnosti!
- Temelje se na teško dokazivim tvrdnjama (npr. da se Polovo sviranje bas gitare promenilo) koje neki ljudi olako prihvataju.
- Prikrivaju druga moguća objašnjenja (npr. da LMW može značiti bilo šta).
- Legende odvajaju činjenice od konteksta i prenaglašavaju ih (Makartni je stvarno levoruk, ali to još uvek ne znači da on ne može da drži cigaretu u desnoj ruci, npr. zato što je to zatražio fotograf).

Kako nastaju ovakve teorije zavere?

- U istoriji ima mnogo primera gde su manjine i stranci optuživani za katastrofalne događaje na koje se zapravo nije moglo uticati. Na primer, u srednjem veku su za slabu žetvu često proglašavali odgovornim Jevreje i navodne veštice.
- Ova jednostavna objašnjenja služila su kao ventil za gnev i nezadovoljstvo stanovništva i pružala su nekakav, mada lažni, osećaj kontrole nad događajima.

Zašto mi ovo radimo?

- Istraživanja pokazuju da su mnogi (ali ne svi!) ljudi sa psihozom skloni da **prebrzo donose zaključke**.

Zašto mi ovo radimo?

- Istraživanja pokazuju da su mnogi (ali ne svi!) ljudi sa psihozom skloni da **prebrzo donose zaključke**.
- Ovaj način zaključivanja često dovodi do pogrešnih odluka. Zato je korisno, naročito kod važnih stvari, **sakupiti i uzeti u obzir što je moguće više informacija**.

Kako prebrzo zaključivanje dovodi do pogrešnih procena u psihozi – primeri

Događaj	Objašnjenje tokom psihoze	Druga objašnjenja
Pucketanje na telefonskoj liniji.	CIA prisluškuje.	Oštećenje žice; običan šum na liniji kod razgovora na velikim daljinama; “slab domet” u mobilnoj mreži.
Na radiju je pesma “Toxic” (otrovno) od Britni Spirs.	Tajni znak za nadolazeći napad hemijskim otrovom.	Radio stanica je specijalizovana za pop muziku.
Bela prašina na kuhinjskom stolu, koja ranije nije bila tu.	Izvesno je da neko pokušava da izvrši atentat bacilom antraksa ili policija podmeće drogu da bi nekog uhapsila.	Neko je upravo mesio testo; prašina nije dugo brisana.

Može li neko ukratko da doda svoje lično iskustvo?

Zadatak (1)

U nastavku ćete videti niz slika. Na 1. prikazu videće se samo jedan detalj slike. Na 2. prikazu dodaje se još jedan detalj. Ovo dodavanje detalja nastavlja se sve dok se ne pojavi kompletna slika.

Zadatak (1)

U nastavku ćete videti niz slika. Na 1. prikazu videće se samo jedan detalj slike. Na 2. prikazu dodaje se još jedan detalj. Ovo dodavanje detalja nastavlja se sve dok se ne pojavi kompletna slika.

- Vaš zadatak je da prepoznate predmet na slici.

Zadatak (1)

U nastavku ćete videti niz slika. Na 1. prikazu videće se samo jedan detalj slike. Na 2. prikazu dodaje se još jedan detalj. Ovo dodavanje detalja nastavlja se sve dok se ne pojavi kompletna slika.

- Vaš zadatak je da prepoznate predmet na slici.
- Brzopletost ali i preveliko oklevanje u odlučivanju treba izbegavati. Po potrebi prokomentarišite šta govori u prilog jednog ili drugog rešenja.

Slika 1

Navedeno je nekoliko mogućih odgovora. Razmotrite u grupi koliko je svaki od njih verovatan i da li ste dovoljno sigurni da donesete konačnu odluku.

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmešeno lice
- činija
- brod
- sanke
- stolica za ljuljanje
- glava slona

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmešeno lice
- činija
- brod
- sanke
- stolica za ljuljanje
- glava slona

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmešeno lice
- činija
- brod
- sanke
- stolica za ljuljanje
- glava slona

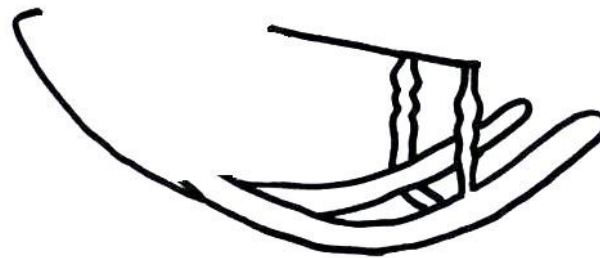
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmešeno lice
- činija
- brod
- sanke
- stolica za ljuljanje
- glava slona

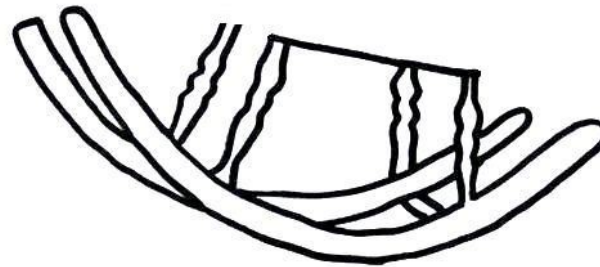
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmešeno lice
- činija
- brod
- sanke
- stolica za ljuljanje
- glava slona

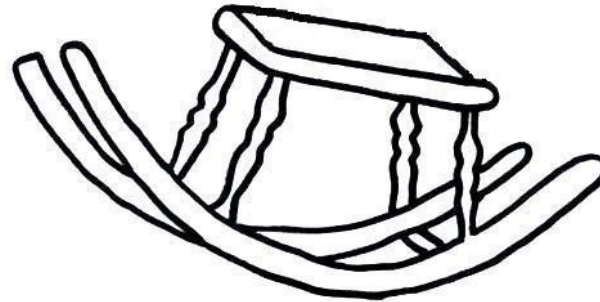
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmešeno lice
- činija
- brod
- sanke
- stolica za ljuljanje
- glava slona

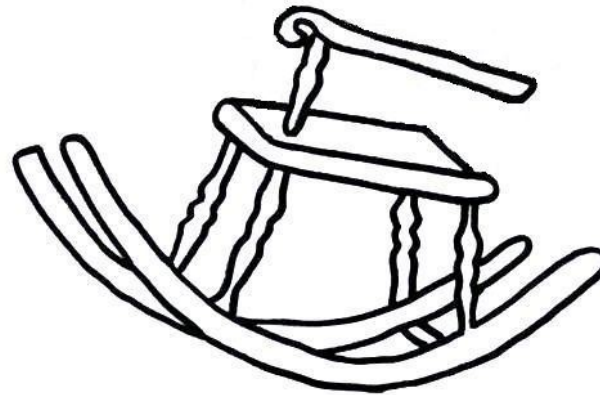
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmešeno lice
- činija
- brod
- sanke
- stolica za ljuljanje
- glava slona

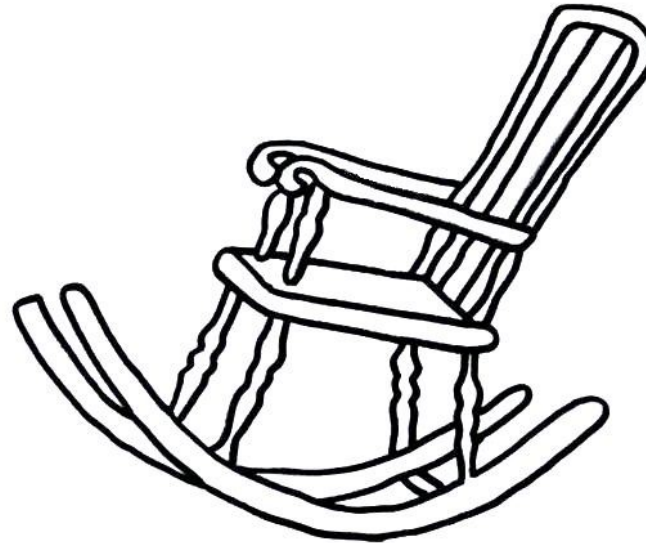
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmešeno lice
- činija
- brod
- sanke
- stolica za ljuljanje
- glava slona

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

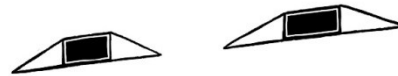
Slika 2

U sledećim zadacima nisu ponuđeni mogući odgovori.

Razmislite sami o tome šta bi na slici moglo da bude predstavljeno. Možete pri tome navesti nekoliko mogućih odgovora. Prokomentarišite svoje procene u grupi.

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

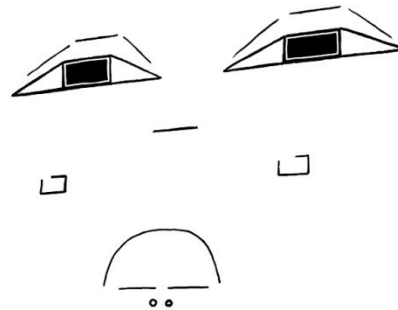

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

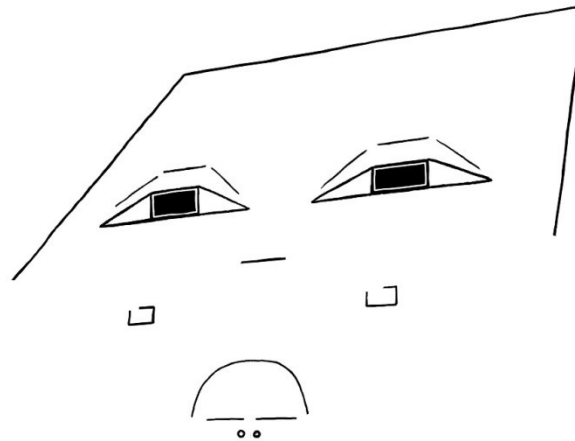

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

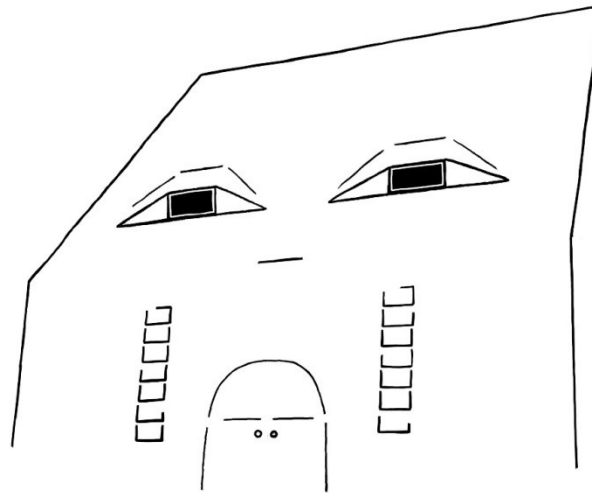

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

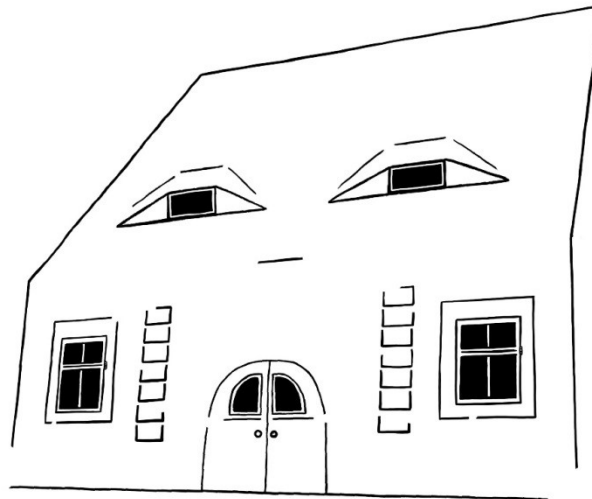

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

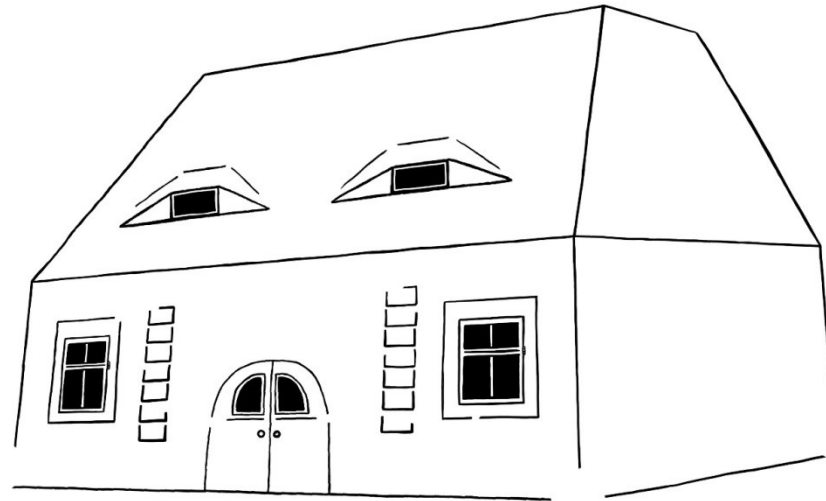

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

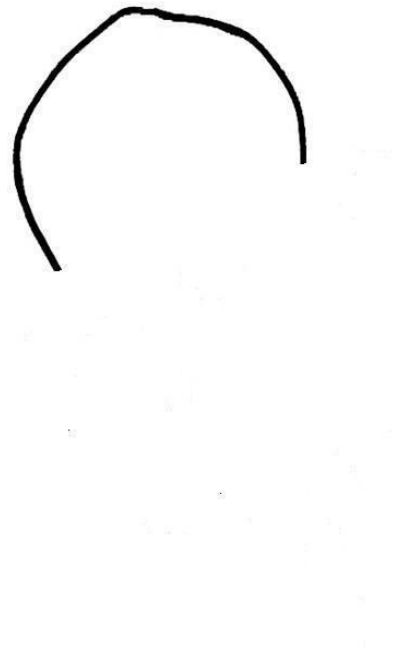
Želite li već sad da se odlučite?

Slika 3

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

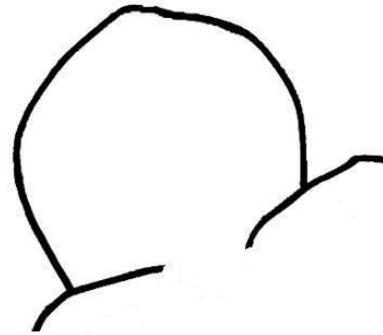

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

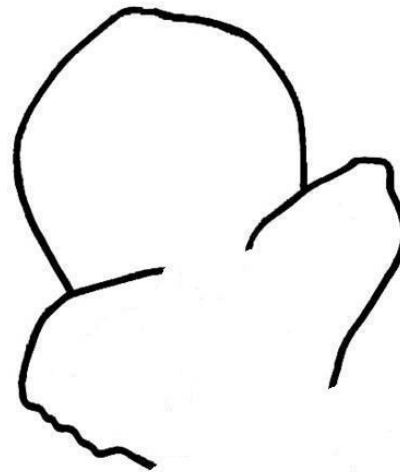

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

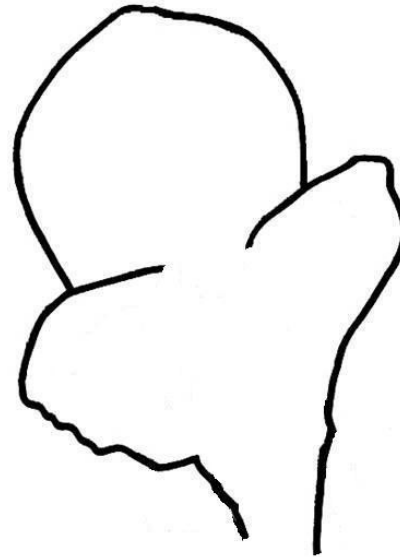

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

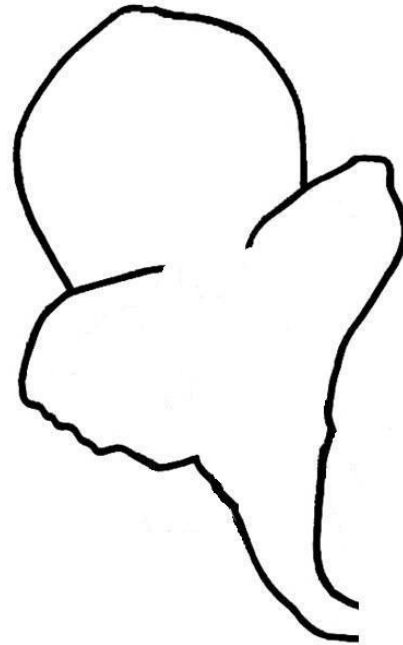

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

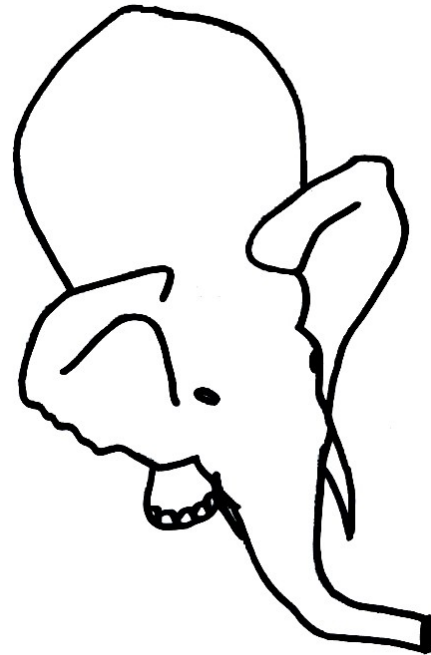

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

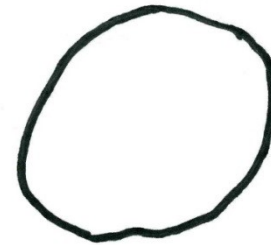
Želite li već sad da se odlučite?

Slika 4

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

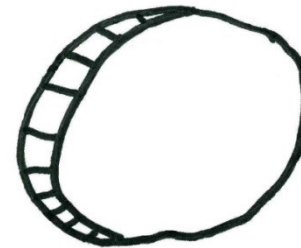

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

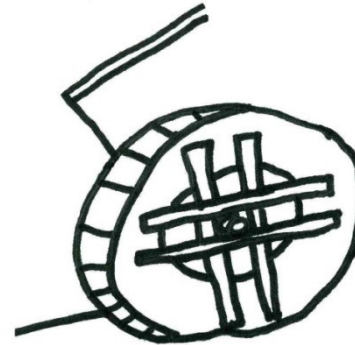

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

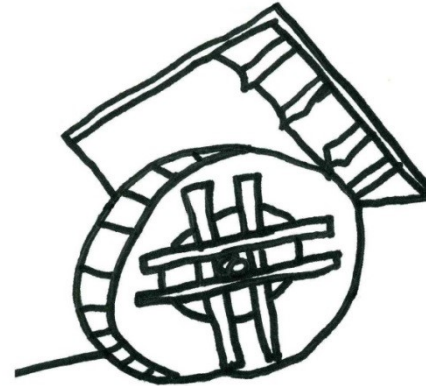

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

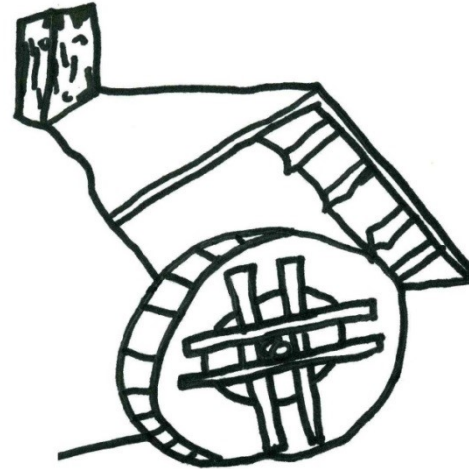

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

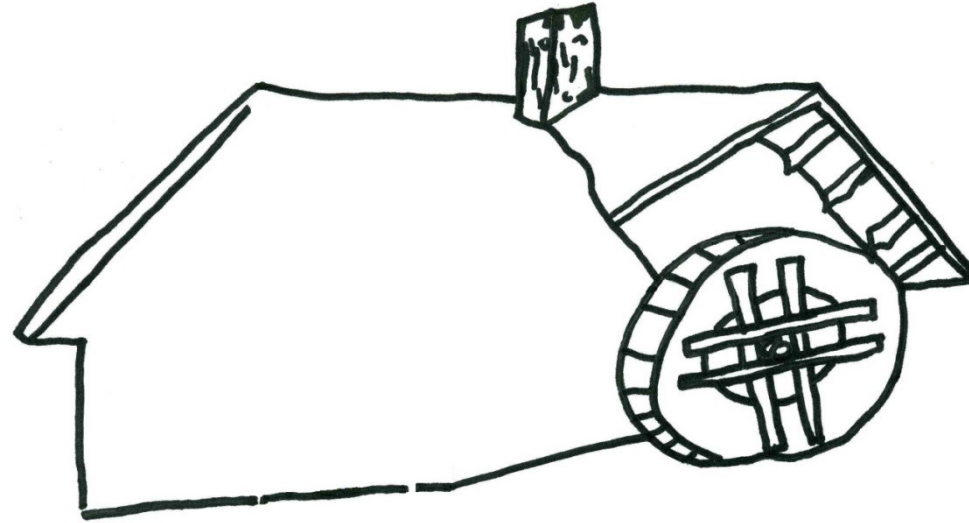

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Slika 5

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

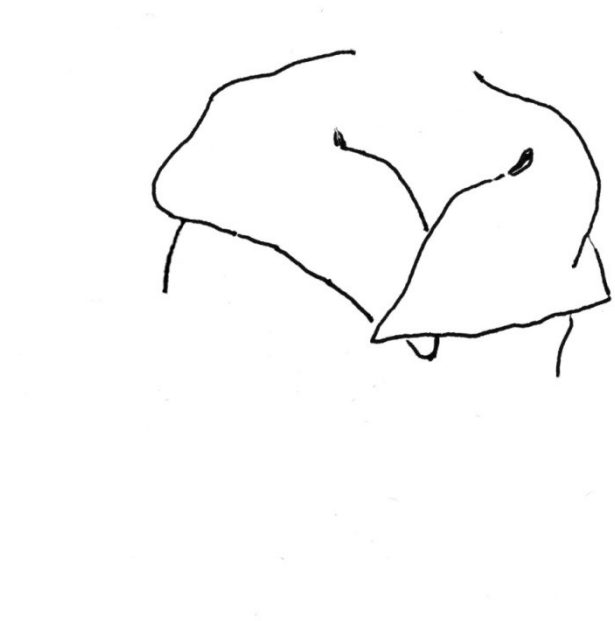

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

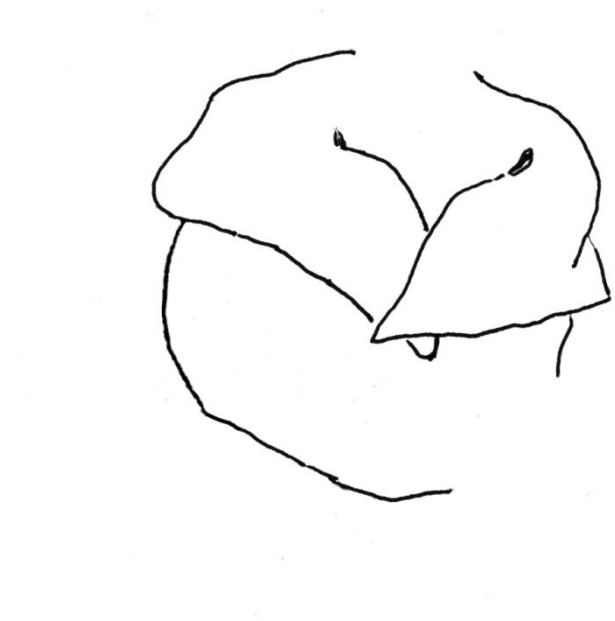

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

opciono: video-klip

opciono: Video-klip prezentacije koje se odnose na današnju temu mogu se naći na sledećoj web adresi:

http://www.uke.de/mct_videos

Posle pogledanog video-klipa, možete diskutovati kako se on odnosi na današnju temu.

[za trenere:

Neki filmovi sadrže jezik koji može biti neodgovarajući za svaku publiku i sve kulture.
Molimo da pažljivo pregledate video materijal pre prikazivanja]

Slika 6

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski predeo
- bodljikavo prase
- uvo

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski predeo
- bodljikavo prase
- uvo

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski predeo
- bodljikavo prase
- uvo

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski predeo
- bodljikavo prase
- uvo

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski predeo
- bodljikavo prase
- uvo

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski predeo
- bodljikavo prase
- uvo

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- testera
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski predeo
- bodljikavo prase
- uvo

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Slika 7

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

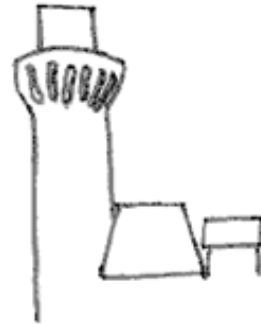

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

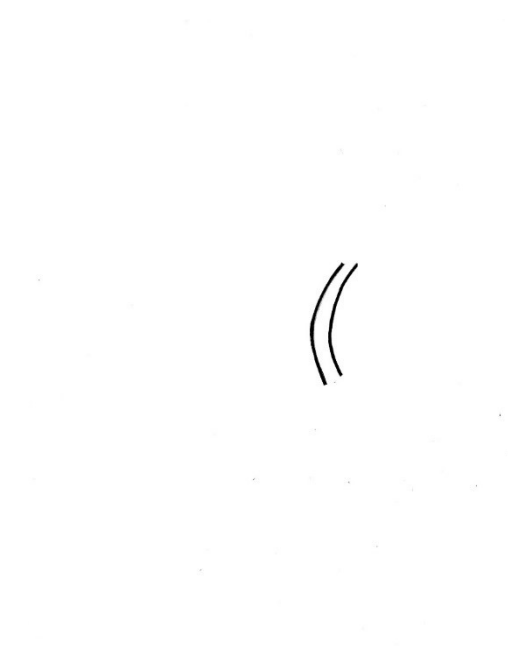

Slika 8

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konopac
- sidro
- ogrlica s priveskom
- zmija
- papagaj
- rezanci
- stablo pasulja
- cvet
- autoput

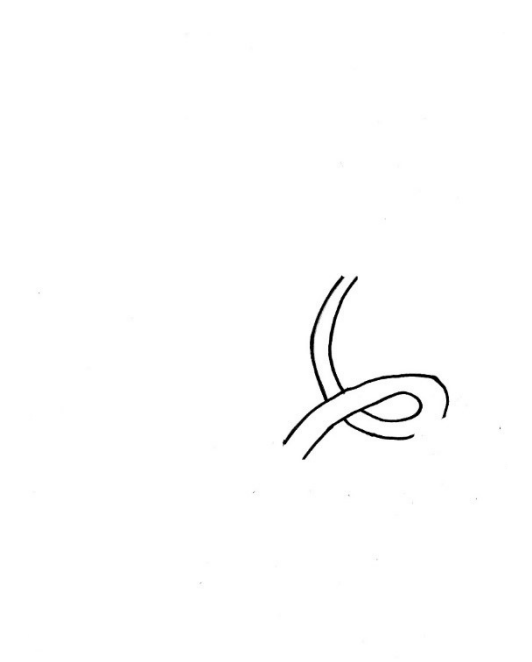
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konopac
- sidro
- ogrlica s priveskom
- zmija
- papagaj
- rezanci
- stablo pasulja
- cvet
- autoput

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konopac
- sidro
- ogrlica s priveskom
- zmija
- papagaj
- rezanci
- stablo pasulja
- cvet
- autoput

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konopac
- sidro
- ogrlica s priveskom
- zmija
- papagaj
- rezanci
- stablo pasulja
- cvet
- autoput

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konopac
- sidro
- ogrlica s priveskom
- zmija
- papagaj
- rezanci
- stablo pasulja
- cvet
- autoput

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konopac
- sidro
- ogrlica s priveskom
- zmija
- papagaj
- rezanci
- stablo pasulja
- cvet
- autoput

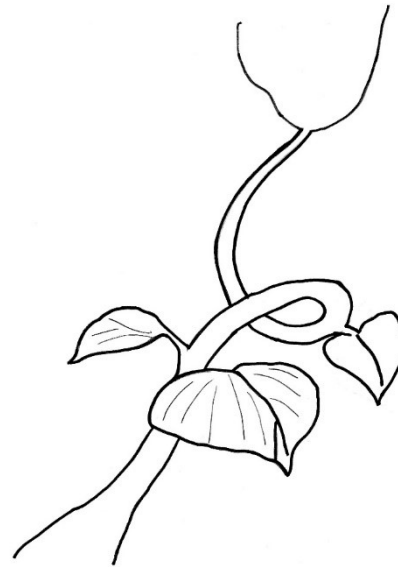
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konopac
- sidro
- ogrlica s priveskom
- zmija
- papagaj
- rezanci
- stablo pasulja
- cvet
- autoput

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konopac
- sidro
- ogrlica s priveskom
- zmija
- papagaj
- rezanci
- stablo pasulja
- cvet
- autoput

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Slika 9

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

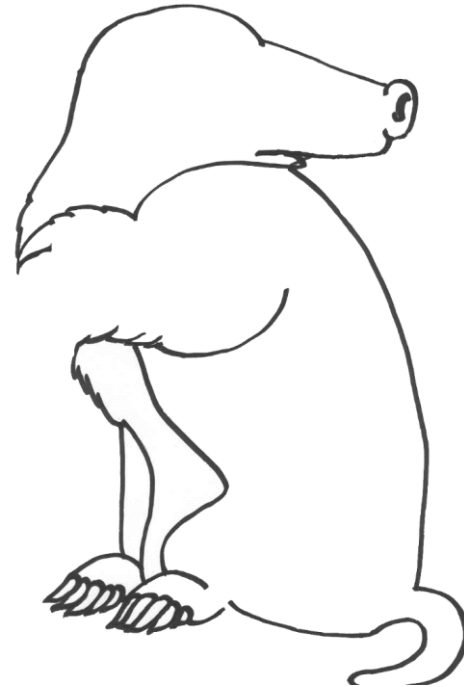

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Slika 10

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- foka
- muškarac u zimskoj odeći
- cvet
- rečni predeo
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- foka
- muškarac u zimskoj odeći
- cvet
- rečni predeo
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

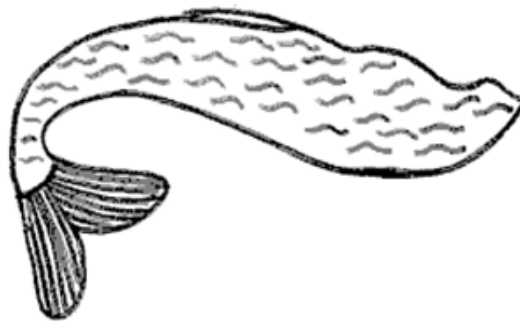
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- foka
- muškarac u zimskoj odeći
- cvet
- rečni predeo
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

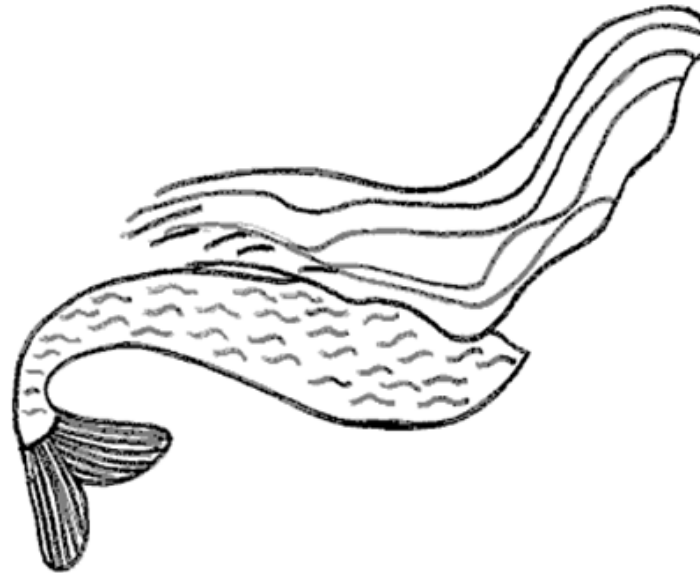
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- foka
- muškarac u zimskoj odeći
- cvet
- rečni predeo
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

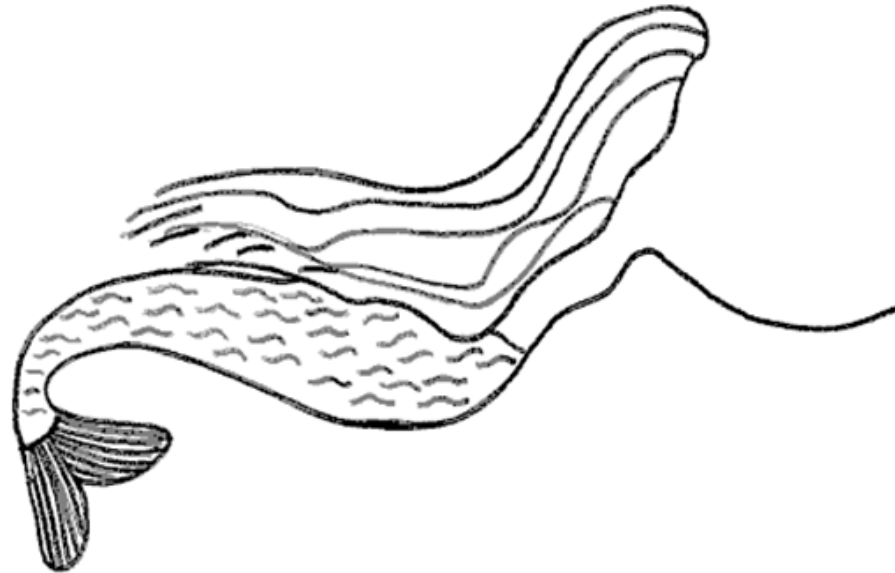
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- foka
- muškarac u zimskoj odeći
- cvet
- rečni predeo
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

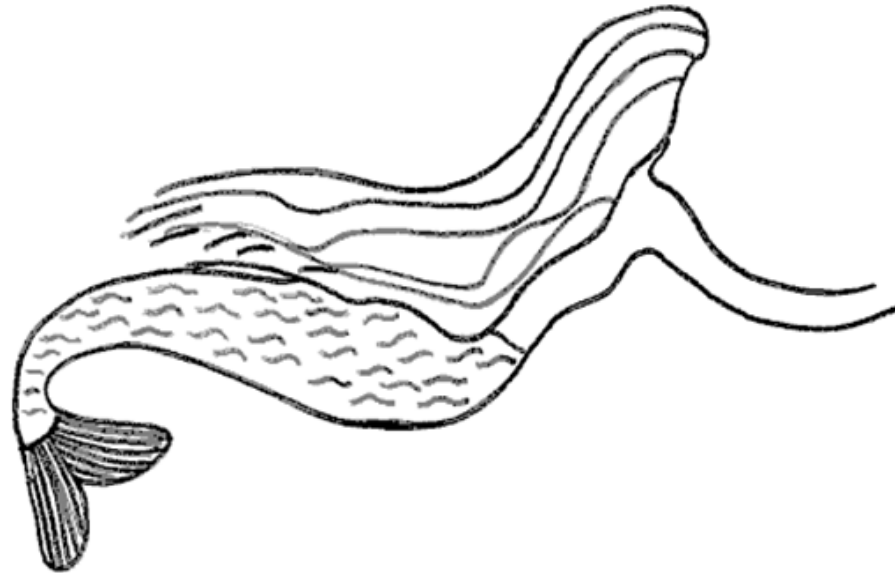
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- foka
- muškarac u zimskoj odeći
- cvet
- rečni predeo
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

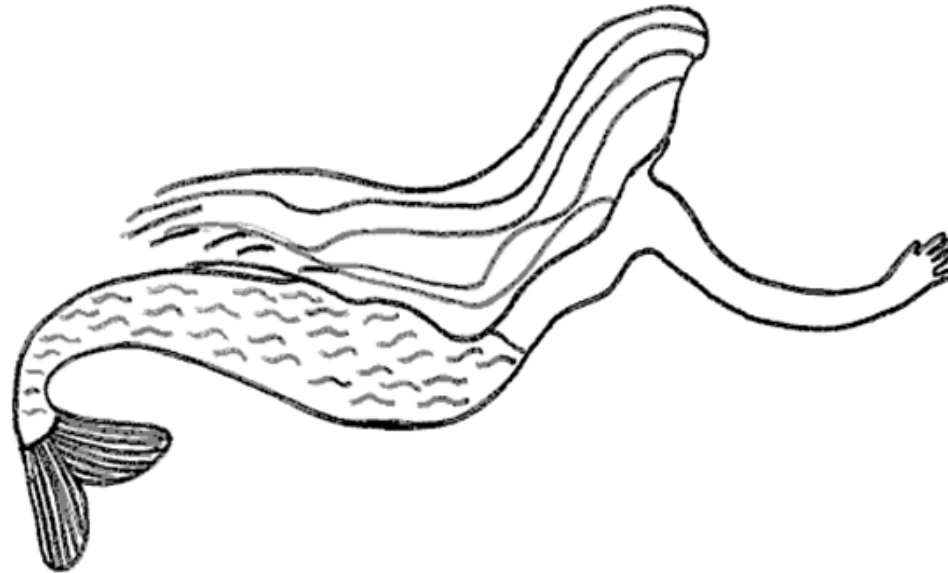
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- foka
- muškarac u zimskoj odeći
- cvet
- rečni predeo
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

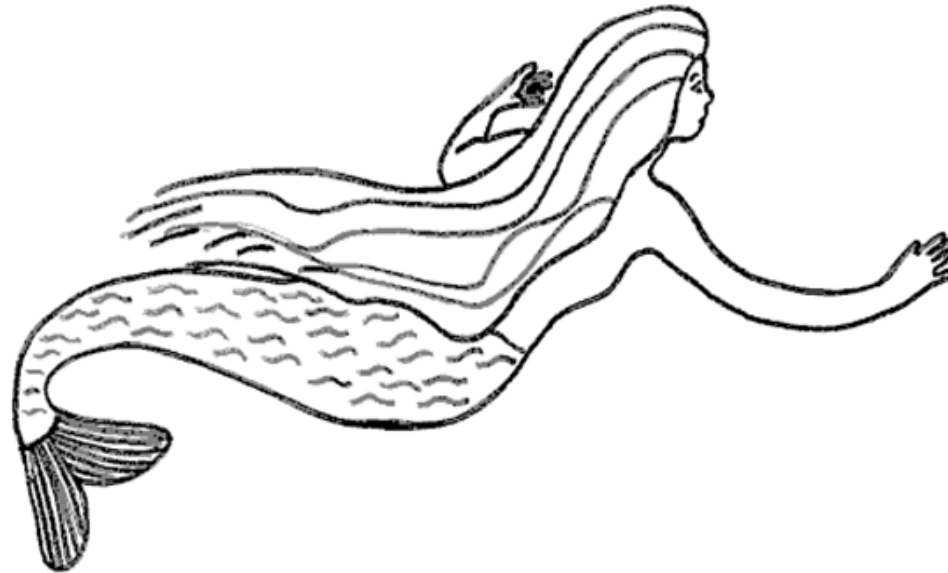
Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Šta bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- foka
- muškarac u zimskoj odeći
- cvet
- rečni predeo
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

Koliko ste sigurni u Vašu procenu?

Želite li već sad da se odlučite?

Zadatak 2:

Šta vidite?

Šta vidite?

Stari par, pehar ili...?

Šta vidite?

Šta vidite?

Brze odluke ne dovode uvek do pogrešnog zaključka. Ali ponekad se otkrije samo “pola istine”!

Brze odluke ne dovode uvek do pogrešnog zaključka. Ali ponekad se otkrije samo “pola istine”!

Pokušajte na sledećim slikama da nađete sve likove!

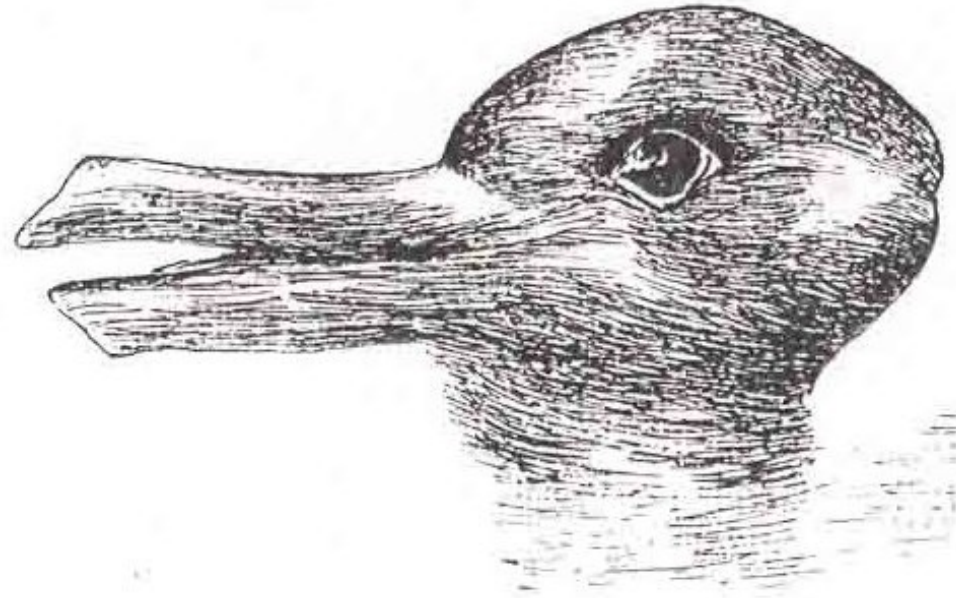

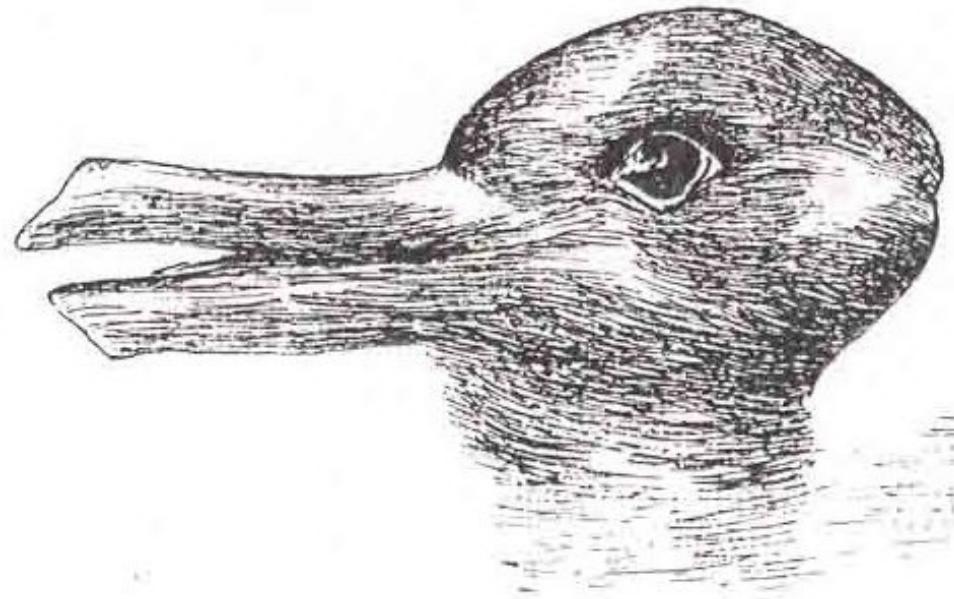
Stara žena, mlada žena, muškarac s brkovima?

Starac ili jahač?

Patka ili zec?

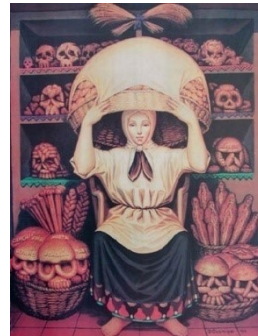

Šta bi moglo da bude predstavljeno na obrnutoj slici?

Konj ili jahač?

Lobanja ili pekarka?

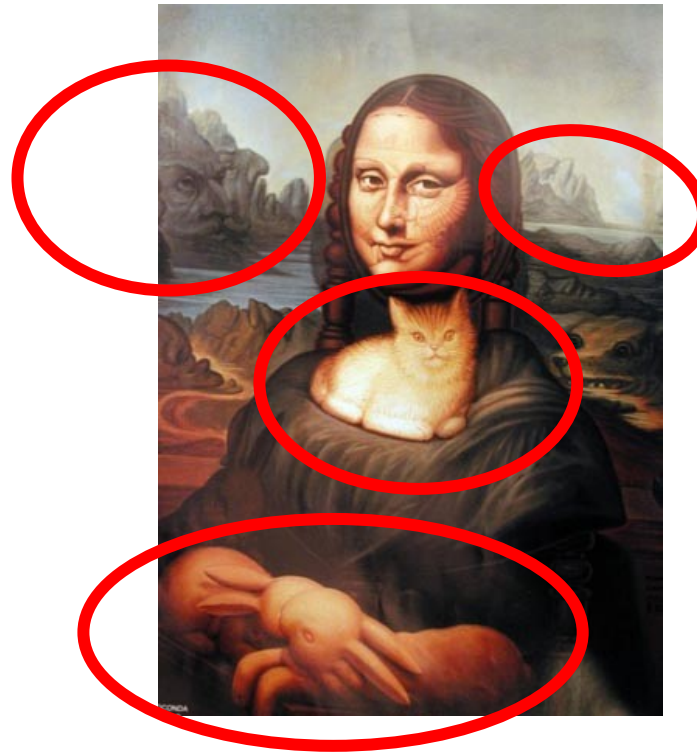
Šta vidite?

Pokušajte da nađete sve likove!

Primena u svakodnevnom životu

Šta smo naučili:

- Slajdovi koje smo upravo videli pokazuju da brzo zaključivanje često dovodi do pogrešaka i do saznanja samo “polovine istine”.

Primena u svakodnevnom životu

Šta smo naučili:

- Slajdovi koje smo upravo videli pokazuju da brzo zaključivanje često dovodi do pogrešaka i do saznanja samo “polovine istine”.
- **Tražite što je moguće više informacija** i posavetujte se sa drugima ako odluke koje donosite imaju ozbiljne posledice (npr. kod osećaja da nas komšija proganja → fizički sukob sa navodnim neprijateljem).

Primena u svakodnevnom životu

Šta smo naučili:

- Slajdovi koje smo upravo videli pokazuju da brzo zaključivanje često dovodi do pogrešaka i do saznanja samo “polovine istine”.
- **Tražite što je moguće više informacija** i posavetujte se sa drugima ako odluke koje donosite imaju ozbiljne posledice (npr. kod osećaja da nas komšija proganja → fizički sukob sa navodnim neprijateljem).
- Kod stvari od manjeg značaja trebalo bi se brže odlučivati (npr. kod izbora marke jogurta, vrste kolača u poslastičarnici, brojeva na lotou).

Primena u svakodnevnom životu

Šta smo naučili:

- Slajdovi koje smo upravo videli pokazuju da brzo zaključivanje često dovodi do pogrešaka i do saznanja samo “polovine istine”.
- **Tražite što je moguće više informacija** i posavetujte se sa drugima ako odluke koje donosite imaju ozbiljne posledice (npr. kod osećaja da nas komšija proganja → fizički sukob sa navodnim neprijateljem).
- Kod stvari od manjeg značaja trebalo bi se brže odlučivati (npr. kod izbora marke jogurta, vrste kolača u poslastičarnici, brojeva na lotou).
- Ljudski je grešiti – imajte uvek na umu mogućnost da možda niste u pravu!

Primena u svakodnevnom životu

Šta smo naučili:

- Slajdovi koje smo upravo videli pokazuju da brzo zaključivanje često dovodi do pogrešaka i do saznanja samo “polovine istine”.
- **Tražite što je moguće više informacija** i posavetujte se sa drugima ako odluke koje donosite imaju ozbiljne posledice (npr. kod osećaja da nas komšija proganja → fizički sukob sa navodnim neprijateljem).
- Kod stvari od manjeg značaja trebalo bi se brže odlučivati (npr. kod izbora marke jogurta, vrste kolača u poslastičarnici, brojeva na lotou).
- Ljudski je grešiti – imajte uvek na umu mogućnost da možda niste u pravu!
- Zasnivajte važne odluke na čvrstim činjenicama. Puka nagađanja su “loši savetnici”. Uvek razmotrite posledice neke pogrešne procene.

kakve veze ovo ima sa psihozom?

Mnoge (ali ne sve!) osobe sa psihozom pokazuju sklonost da donose sudove ishitreno i da teže ekstremnim zaključcima.

kakve veze ovo ima sa psihozom?

Mnoge (ali ne sve!) osobe sa psihozom pokazuju sklonost da donose sudove ishitreno i da teže ekstremnim zaključcima.

Primer: Na jednom javnom skupu Ognjen tvrdi da je on budući kralj Nemačke.

Okolnosti: Ognjen je pronašao figuru kralja sa krunom u “Kinder-jajetu”.

Ali: On nije plemićkog porekla, a monarhija je u Nemačkoj davno ukinuta. A pre svega, “Kinder-jaje” ne predstavlja neki uverljiv dokaz.

kakve veze ovo ima sa psihozom?

Mnoge (ali ne sve!) osobe sa psihozom pokazuju sklonost da donose sudove ishitreno i da teže ekstremnim zaključcima.

Primer: Na jednom javnom skupu Ognjen tvrdi da je on budući kralj Nemačke.

Okolnosti: Ognjen je pronašao figuru kralja sa krunom u “Kinder-jajetu”.

Ali: On nije plemićkog porekla, a monarhija je u Nemačkoj davno ukinuta. A pre svega, “Kinder-jaje” ne predstavlja neki uverljiv dokaz.

Treba prikupiti više informacija i razmotriti druga moguća objašnjenja i razmotriti ih sa ljudima od poverenja.

Hvala na pažnji!

Za trenere:

Delite radne listove. Predstavite našu aplikaciju COGITO (preuzmite besplatno).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
sprinsky	flickr	cover.beatles	CC	Abbey road
mharrsch	flickr	Beatle Paul McCartney 2	CC	The young Paul McCartney /Paul McCartney als junger Mann
Alan Light	flickr	Paul McCartney	CC	The older Paul McCartney/ Älterer Paul McCartney
Arbeitsgruppe Neuropsychologie	---	Black&white drawings of fragmented pictures /Schwarz-weiß Zeichnungen fragmentierter Bilder	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Various motives: rocking chair, elephant etc./Verschiedene Motive: Schaukelstuhl, Elefant etc.
---	American Journal of Psychology	Mother, father, and daughter	Copyright 1961 by the Board of Trustees of the University of Illinois. Used with permission of the University of Illinois Press	Old woman, young woman, man with mustache/Alte Frau, junge Frau, Mann mit Schnurrbart
Jastrow, J.	Popular Science Monthly, 54, 299- 312	The mind's eye	public domain	rabbit-duck/Hase-Ente
Octavio Ocampo - Vexierbilder	rockypointcollecti bles	Different pictures /Verschiedene Bilder	PP by rockypointcollectibles	---

Brzopleto zaključivanje “na delu”

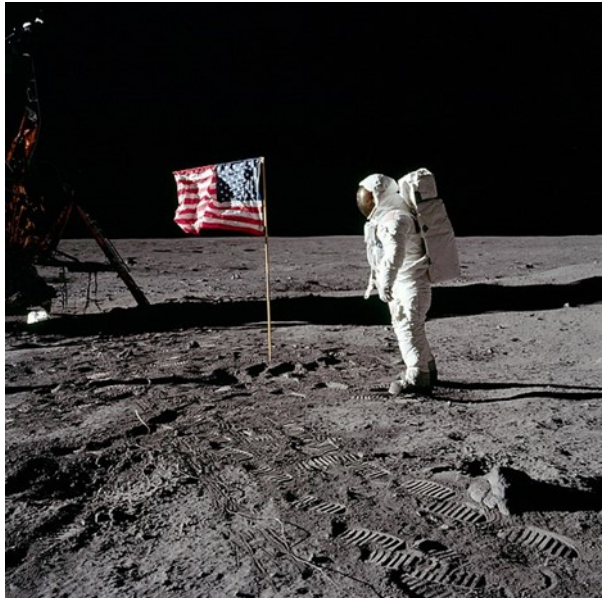
- Moderne legende -

Legenda	Teoretičari zavere	“Dokaz”
<p>Navodno se spuštanje čoveka na Mesec 1969. godine nije ni dogodilo i bilo je samo iscenirano.</p>	<p>Argumenti za?</p>	

Brzopleto zaključivanje “na delu”

- Moderne legende -

Legenda	Teoretičari zavere	“Dokaz”
<p>Navodno se spuštanje čoveka na Mesec 1969. godine nije ni dogodilo i bilo je samo iscenirano.</p>	<p>Navodni motivi SAD-a:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Tehnološka pobeda” u takmičenju u svemirskim letovima sa Sovjetskim Savezom koji je prvi uspešno lansirao satelit u svemir 2. Skretanje pažnje sa Vijetnamskog rata 3. NASA je sama iscenirala sletanje na Mesec iz straha da američka Vlada ne ukine njeno finansiranje 	

Brzopleto zaključivanje “na delu”

- Moderne legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
<p>Navodno se spuštanje čoveka na Mesec 1969. godine nije ni dogodilo i bilo je samo iscenirano.</p>	<p>Za: ???</p>	

Brzopleto zaključivanje “na delu”

- Moderne legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
<p>Navodno se spuštanje čoveka na Mesec 1969. godine nije ni dogodilo i bilo je samo iscenirano.</p>	<p>Za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Lepršanje zastave”: nemoguće zato što na Mesecu nema atmosfere/vetra 2. Slika neba bez zvezda i promenljive senke ukazuju na snimanje filma u studiju 3. Radio-poruka astronauta Armstronga: Odgovorio je suviše brzo na poslednju rečenicu predsednika Niksona. Radio signalima treba više vremena da se prenesu na Zemlju nego što je prošlo vremena do Armstrongovog odgovora 	

Brzopleto zaključivanje “na delu”

- Moderne legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
<p>Navodno se spuštanje čoveka na Mesec 1969. godine nije ni dogodilo i bilo je samo iscenirano.</p>	<p>Protiv: ???</p>	

Brzopleto zaključivanje “na delu”

- Moderne legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
<p>Navodno se spuštanje čoveka na Mesec 1969. godine nije ni dogodilo i bilo je samo iscenirano.</p>	<p>Protiv:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lepršanje zastave je uzrokovano zabadanjem motke u površinu Meseca 2. Noćne fotografije ne mogu da uhvate slabe izvore svetlosti zbog kratkog vremena ekspozicije → ne vide se zvezde 3. Promenljive senke su uzrokovane neravnom površinom Meseca 4. Intervju je tako uređen da je izbačeno originalno vreme kašnjenja između Niksonovih i Armstrongovih rečenica 	

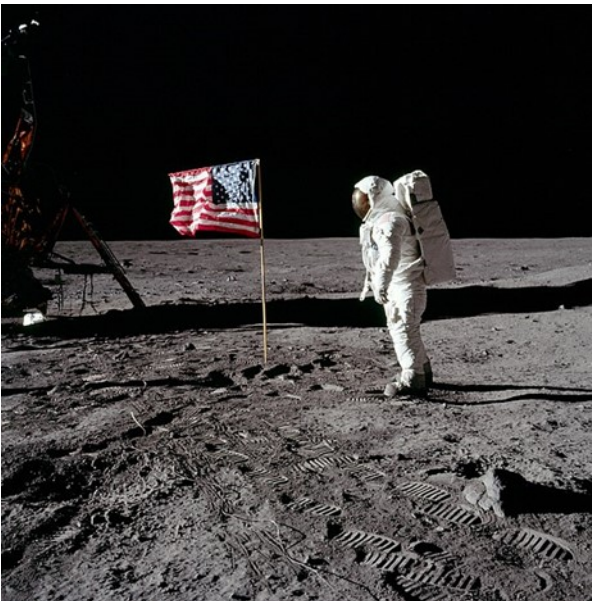

Brzopleto zaključivanje “na delu”

- Moderne legende -

Da li je spuštanje na Mesec iscenirano od Vlade SAD-a?

Ne!

Režiser Roland Emerih (Dan Nezavisnosti):

“Sletanje na Mesec (...) je bilo jednostavno previše dobro. Takva stvar je bila nezamisliva da se izvede 60-ih godina. Čak i sa današnjom tehnikom to bi predstavljalo problem.”

Izvor: Nemačka televizijska stanica ZDF: “Vorsicht Verschwörung” (Pažnja zavera)

Kako nastaju ovakve teorije zavere?

???

Kako nastaju ovakve teorije zavere?

- One su često privlačnije od realnosti.
- Zasnivaju se na podacima koje je teško proveriti i ljudi ih olako prihvataju (npr. lepršanje zastave kao dokaz da su snimci napravljeni na Zemlji).
- One sakrivaju druga moguća objašnjenja (npr., nebo bez zvezda se može objasniti tehničkim ograničenjima noćne fotografije).
- Moderne legende izvlače činjenice iz konteksta i razvijaju ih do krajnjih granica.